

РОЛЬ СТАРТАПІВ У ВІДНОВЛЕННІ ТУРИСТИЧНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Семенова В. Г.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки і міжнародних економічних відносин,
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

Іванюк М. В.

*здобувач спеціальності «Міжнародні економічні відносини»
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

У туристичній галузі України відбуваються сьогодні процеси глибокої трансформації. Це стало наслідком постійних та безпрецедентні викликів нашій країні. З 2022 року повномасштабна військова агресія РФ спричинила багато руйнувань як інфраструктури, так і туристичних місць. Дана ситуація призвела до катастрофічної, повної дестабілізації ринку. Як показує практика, через такі умови, звичайні стандартні методи маркетингу та управлінські рішення в туризмі не є ефективними та довготривалими. Тому актуальність вивчення та пошуку ролі стартапів для інноваційного відновлення туристичного сектору є надзвичайно важливим для суспільства та підприємств цієї сфери [1, ст. 45].

Головним ключовим аспектом у діяльності сучасних стартапів у післявоєнний період, є відновлення туристичної сфери через безпекові технології. Тепер безпека під час подорожей є найголовнішою умовою для кожного туриста, а через війну це питання стало ще більш актуальним та популярним. Українські стартапи “TravelTech” найактивніше працюють над стабілізацією цього чинника. Дослідивши їхню діяльність, ми визначили основні методи, які вони використовують у своїх технологіях. Найголовнішим є досить зручні для використання цифрові системи, які показують туристу все що є в реальному часі: укриття неподалік; безпечніші дороги; чи немає на шляху мандрівника мінної небезпеки десь поруч та чи проводиться розвідувальна операція дронами під час повітряної тривоги. Така технологія є великим кроком до стабілізації масового туризму у складні, тимчасові умови [2, с. 87].

Паралельно з цією технологією відбувається масове оцифрування культурних пам'яток усіх часів. Під час війни стало очевидно, що ворог знищує важливу інфраструктуру та забирає культурні пам'ятки. Оскільки

більшість фізичних будинків постраждали та можуть бути пошкоджені, другим головним стартапом виступає масове використання 3D-сканувань. Вони створюють ідентичну, цифрову, максимально реалістичну копію палаців, музеїв, церков, споруд в цифровому просторі. Завдяки цій доповненій, віртуальній реальності, суспільство може не просто дивись на фото в інтернеті, а побачити всі зали, кімнати навіть тих об'єктів, які зазнали пошкоджень. Цей контент збереже пам'ятку культурної спадщини та може бути комерційною пропозицією на міжнародних платформах. Статистика показує, що людям по всьому світі цікаво подивитись на такі пам'ятки, а кошти, які будуть зароблені від проєкту можна спрямувати на поступову відбудову цих споруд [3, с. 14].

Цікавою тенденцією є також створення солідарного туризму. Сподіваємось, що після перемоги України наша держава стане тією країною куди захочуть приїхати тисячі людей зі всього світу. Туристам буде цікаво подивитися на визначні пам'ятки, побачити історію на власні очі та висловити слова підтримки українцям. Тож стартапи уже починають створювати сервіси, які будуть допомагати країні під час цих візитів. Для прикладу: мандрівник хоче подивитись на деокуповану територію, і в той же час сервіси дають йому можливість посадити на тій сірій території дерева, або допомогти місцевому фермеру. Всі потрібні матеріали будуть надаватись, а під час цих процесів туристи будуть дізнаватись про історію цього місця. Це перетворює туризм на дуже необхідний туристичний напрямок для України, де кожен гість може допомогти наблизитись до етапу відбудови держави [4, с. 212].

Майбутній розвиток туристичної сфери також неможливий без орієнтації на екологічні інновації. Стартапи, які займаються «зеленими» інноваціями радять всім компаніям приймати рішення, що максимально дозволять зменшити їх залежність від загальної системи електромереж. Потрібно також відповідально відноситись до процесів переробки сміття, економії водних та інших ресурсів. В цих умовах, коли енергосистема завжди перебуває під великою загрозою, ці методи є гарантом збереження бізнесу та майбутньої реалізації успішної діяльності. До того ж турбота та високий позитивний рівень довіли є запорукою європейського бізнесу і, завдяки екологічним стартапам, Україна спроможна значно підвищити власний імідж в міжнародному середовищі.

Актуальним є також питання мілітарного туризму, що передбачає пряме відвідування місць, які були пов'язані з війною. Тут стартапи можуть створювати цифрові, розумні аудіогіди за допомогою штучного інтелекту. В першу чергу це збереже здорову психіку людини, адже програма зможе автоматично підібрати факти та історії під мандрівника який його слухає: дитина, іноземець або ж ветеран. Це дозволяє уникнути хайпу, і передавати глибоку, чуттєву історію, яка допоможе слухачеві пережити відповідні емоції [3, с. 50]. Для реалізації всіх цих ідей стартапів потрібна постійна

підтримка держави та створення хабів, де буде проходити розробка проєктів і навчання для них. Вважаємо, що саме стартапи стануть головним фундаментом для оновлення українського туризму. А повне забезпечення інформацією, рекламними центрами дозволить туристичним компаніям стати найкращими світовими брендами після відкриття кордонів.

Література:

1. Давиденко І.В. Стан та перспективи розвитку стартап-проєктів у туристичній сфері України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 48. С. 44–51.
2. Смирнов І.Г. Сталий розвиток туризму в умовах глобалізації. *Географія та туризм*. 2022. № 65. С. 85–94.
3. Гаврилюк С.П. Інноваційні технології в туризмі : монографія. Київ : КНТЕУ, 2021. 240 с.
4. Корж Н.В., Басюк Д.І. Управління туристичними DESTINATIONAMI : підручник. Вінниця : ПП «ТД Едельвейс і К», 2017. 322 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-69>

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІСЛЯВОЄННОГО ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Тригубка М. О.

здобувачка 4 курсу

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Міжнародний університет

м. Одеса, Україна

Слатвінська М. О.

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Міжнародний університет

м. Одеса, Україна

В умовах трансформації національної економіки України, викликаній повномасштабною війною, бюджетна політика має ключову роль у забезпеченні макроекономічної стабільності та формуванні передумов для післявоєнного відновлення. Зміна пріоритетів державних фінансів, зростання бюджетного дефіциту, посилення залежності від зовнішнього фінансування, а також необхідність одночасного покриття оборонних і